

16è concurs de narracions curtes Josep Soler i Palet

EL MAG

i altres narracions curtes

XVI Concurs de narracions curtes Josep Soler i Palet

1a edició (digital): abril 2026

Revisió dels textos: Fina Ginesta

Ajuntament de Terrassa
Servei de Cultura Popular i Cicles Festius
Servei de Comunicació

Imatge de portada creada mitjançant intel·ligència artificial

Dipòsit Legal: D-5615-2025

© Ajuntament de Terrassa
El jurat del XVI Concurs de narracions curtes Josep Soler i Palet
ha estat format per: Jordi Torres, Aurèlia Llach, Jordi F. Fernández,
Mar Vidal i Montserrat Rusiñol.

XVI Concurs de narracions curtes
Josep Soler i Palet

Concurs organitzat conjuntament per
l'Ajuntament de Terrassa i l'Ateneu Terrassenc

PRESENTACIÓ	7
<i>PRIMER PREMI</i>	
EL MAG	9
Eloi Rocamora Giménez	
<i>SEGON PREMI</i>	
LES LLÀGRIMES DEL SOLDAT	15
Genís Cardona Torradeflot	
<i>TERCER PREMI</i>	
EL VESTIT	19
Maria Josep Palau	
EL LLADRE DE MÚSICA	24
Elena Polanco Duran	
ALES DE CIGNE	30
Montserrat Rodó Montamat	
CAMÍ	35
Patrici Batalla Serra	
VINT-I-VUIT DIES	40
Gemma Bou Noet	
LA MALETA	44
Josep Valls i Cardús	
MENTRE EM CONSUMIA	50
Manel Alsina Ballesté	
NO HI HA FLASSADA PROU GRUIXUDA	55
Montserrat Puig Marcé (Sàndal)	

PRESENTACIÓ

La literatura ens permet viure moltes vides sense deixar de ser nosaltres mateixos. Aquest és l'esperit que, any rere any, presideix el concurs de relats Soler i Palet, una iniciativa que posa en valor la creativitat literària i que contribueix a mantenir viva la tradició cultural de la nostra ciutat.

A través d'aquest llibret que recull els textos guanyadors de l'any passat, Terrassa torna a demostrar que és una ciutat amb una gran sensibilitat per la literatura i amb moltes veus capaces d'explicar històries que ens emocionen, ens fan pensar i ens connecten amb el món que ens envolta.

El Concurs Soler i Palet porta el nom d'una figura molt estimada i vinculada a la cultura terrassenca, l'historiador i bibliòfil Josep Soler i Palet, que va dedicar una part important de la seva vida a preservar i difondre el patrimoni cultural de la ciutat. El seu llegat ens recorda la importància del coneixement, de la memòria i de la cultura com a eines per construir una societat més crítica i més rica humanament.

Els relats que trobareu en aquestes pàgines són una mostra del talent i de la imaginació de les persones participants. Cada història és una mirada particular sobre la realitat, una finestra oberta a emocions, experiències i reflexions que ens conviden a aturar-nos i a gaudir del plaer de llegir. Concursos com aquest no només reconeixen la feina dels autors i autores, sinó que també animen moltes altres persones a escriure i a compartir les seves històries.

Vull felicitar les persones guanyadores i finalistes d'aquesta edició, així com totes aquelles que hi han participat. També vull agrair la feina del jurat, de les persones que fan possible l'organització del certamen i de les biblioteques municipals, espais fonamentals per fomentar la lectura i la creació literària.

Convido tothom a endinsar-se en aquests relats i a gaudir d'un conjunt d'històries que són, sens dubte, una petita mostra de la vitalitat cultural de Terrassa.

Jordi Ballart i Pastor
Alcalde de Terrassa

EL MAG

Eloi Rocamora Giménez

PRIMER PREMI

Tot el que sabem del veí del tercer segona és que es deia Marc, vivia sol i es dedicava a fer trucs de màgia en locals de mala mort. Pel barri havíem vist petits cartells on apareixia sota l'enunciat: MARCUS, EL MAG!! Escrit així, amb dos signes d'admiració al final, com si amb un de sol no en tingués prou per donar-se importància.

Aquell dia que recordo com si fos avui, em va abordar al replà de l'escala per demanar-me si em podia fer un truc de màgia.

—Un truc de màgia? —se'm va escapar el riure—. Bé. Per què no? Som-hi, endavant.

—Molt bé. Però no li puc fer aquí el truc. Hauria de pujar a casa meva.

Em vaig quedar un moment rumiant, i devia notar la meva contrarietat, perquè tot seguit va afegir: Només serà un moment.

Mirant-me'l vaig pensar que devia fer algunes nits que no dormia bé, perquè en un home jove com ell les bosses dels ulls se li marcaven massa. Semblava capficat i em va fer una mica de llàstima, així que vaig accedir a anar a casa seva. Vam pujar per les escales perquè en aquell moment un matrimoni amb criatures agafava l'ascensor.

El seu apartament era força petit i només entrar em vaig quedar parat de veure un escampall de menjar disseminat per tota la casa: paquets de macarrons, ar-ròs, pots d'olives, fruites, llaunes en conserva... Tot escampat per terra de qualsevol manera. A les parets hi tenia un munt de quadres de totes les mides. Entre tots destacava un cartell de Harry Houdini, però a mi em va cridar l'atenció una petita fotografia on es veia un ancià amb capa i barret de copa tocant amb una vareta màgica el cap d'un nen que se'l mirava bocabadat.

—És el meu avi. I el nen soc jo. Aquí tenia dotze anys. El meu avi va morir al cap de poc.

—També era mag?

—Només aficionat. Em va ensenyar alguns trucs i em va despertar el cuquet de la màgia.

Em vaig girar cap a ell i a través d'una porta entreoberta vaig veure el llit desfet.

—Segui, sigui. Vol res? Una infusió potser?

—No, gràcies —em vaig afanyar a dir— Vinga, ja em pots fer el truc de màgia!

—Sí. El truc de màgia... és clar...

Per entendre la situació us heu d'imaginar un menjador amb la cuina integrada. Aleshores veig que obre un dels armaris. Em pensava que anava a agafar una tassa per preparar-se un cafè o alguna cosa per l'estil, però en lloc d'això deixa l'armari obert de bat a bat i se'm queda mirant com si em volgués hipnotitzar.

—Miri. Fixi's bé.

—Fixar-me en què?

—L'armari. Què hi veu a dins?

Em vaig redreçar per observar millor.

— Jo no hi veig res a l'armari...

— Exacte! No hi ha res! Dins l'armari no hi ha res!

Tot seguit en Marc es va dedicar a anar obrint un per un la resta d'armaris de la cuina.

— Tots buits! Ho veu bé?

Alçava la veu fent una cantarella teatral i jo ja m'estava penedint de ser allà contemplant aquell espectacle ximple.

— I ara queda la nevera... Què hi diria que hi ha a la nevera?

A mi tot allò em semblava ridícul, però en aquell moment no vaig trobar cap alternativa millor que seguir-li el joc.

— Potser la nevera també està buida —vaig pronosticar.

— Justa la fusta! Veig que ho va entenent.

— Doncs la veritat és que no entenc res noi. Tot això forma part del teu truc?

— Perdoni, pensarà que m'he begut l'enteniment, però necessito un testimoni per confirmar que no m'estic tornant boig. Tingui una mica de paciència. Li ho prego.

Aleshores va agafar un plàtan del terra i em va fer seure a tocar de la nevera.

— Apropis si us plau. Apropis i seguei aquí. Ara vull que estigui molt atent. Com veu aquí tenim un plàtan. El pot manipular si vol. És un plàtan normal i corrent i el que farem ara és posar-lo a dins de la nevera. Em segueix?

És clar que el seguia! Com no havia de seguir-lo? Em prenia per idiota? El seu paternalisme em treia de polleguera. El cas és que va obrir la nevera buida, va introduir el plàtan a la lleixa superior i després la va tancar.

— Ara comptarem fins a deu. Compti amb mi: un, dos, tres, quatre, cinc, sis, set, vuit, nou... i deu!

I en obrir la nevera el plàtan seguia exactament en el mateix lloc on l'havia deixat feia deu segons.

— De vegades no surt a la primera... Però m'ha de creure. Espera.

Què era el que havia de creure? Tot plegat em semblava una presa de pèl i el fet és que a mi tot aquell teatre ja no em feia cap mena de gràcia.

— Provem-ho una altra vegada. Som-hi! Aquest cop deixarem el plàtan a la part de sota. Concentri's amb mi.

Va començar a comptar fins a deu, però aquesta vegada ja no el vaig seguir.

— Em sap greu, però me n'he d'anar —vaig dir enretirant la cadira.

— Sis, set, vuit...

— La meva dona ha anat a comprar i ja deu haver tornat...

— Nou... i deu! Espera!

Se'm va quedar mirant amb gravetat, amb ulls de boig, com si en lloc d'obrir una simple nevera es disposés a profanar el sarcòfag d'un gran faraó. I aleshores la va obrir i vaig comprovar que el plàtan ja no hi era.

—Molt bé Marc —vaig dir sense deixar-me impressionar — o t'he de dir Marcus?

—Ho acaba de veure, oi? El plàtan ha desaparegut!

—I tant! El punt original d'aquest número és que utilitzis una nevera trucada i un plàtan...

—S'equivoca, la nevera ja venia amb el pis i jo no...

—Fer màgia amb neveres! On s'és vist! Quin acudit!

—Li dic que no hi ha truc! Que no ho entén? Si no, perquè es pensa que tinc tot aquest menjar escampat pel pis... Tot allò que poso a la nevera desapareix misteriosament i amb els armaris de la cuina, si fa o no fa, passa el mateix.

Em va explicar que aquell malson havia començat feia cosa d'una setmana i que de moment només li passava amb el menjar. Amb tot allò que és orgànic —va puntualitzar. I també em va parlar d'una conversa que de petit havia tingut amb el seu avi. Poc abans de morir l'havia advertit que si volia dedicar-se a la màgia hauria d'aprendre a controlar el seu do. Una cosa molt especial amb la que hauria d'aprendre a conviure tota la vida. Tu tens el do —es veu que li havia dit posant-li una mà a l'espatlla— i ho sé del cert perquè t'he vist fer màgia sense que ni tu mateix te n'adonessis.

Aclaparat com estava, en Marc es va posar les mans al cap i a mi només se'm va acudir preguntar-li: I ara, què penses fer?

De sobte el meu telèfon va començar a vibrar interrompent la nostra conversa.

—Bé, haig de marxar. S'ha fet tard i la meva dona em reclama per dinar.

—Sí. És clar. Ja he abusat massa del seu temps.

—M'agradaria ajudar-te, però ara mateix no veig com —sense voler vaig trepitjar una capsa de galetes — Vaja! Ho sento.

Li vaig suggerir que potser seria bona idea provar de llogar un altre pis per veure si les misterioses desaparicions continuaven produint-se.

—Podria ser una solució, ho pensaré.

—Molt bé Marc. Si necessites res...

—Sí. Només li volia demanar una última cosa. No crec que sigui bona idea que ningú més, tret de vostè i jo, hagi de saber res del que ha vist avui a casa meva.

—Descuida, seré discret.

—Així ho espero. Confio en vostè. I gràcies per venir.

Va ser la darrera vegada que el vaig veure. Tot i que me'n moria de ganes, a la meva dona mai no li vaig explicar res. Pel que fa al Marc, la darrera notícia que vam tenir d'ell va ser a través d'un xat de la comunitat de veïns. Passaven pocs minuts de les sis de la tarda d'un dia plujós quan va enviar un missatge comentant que s'havia quedat tancat a l'ascensor. Deia que ja havia parlat a través de l'interfon perquè vinguessin els operaris i que esperava que tot se solucionés aviat. Però el cas és que quan els tècnics van acabar de fer la seva feina i les portes de l'ascen-

sor es van tornar a obrir, a dins no hi van trobar ningú. En Marc s'havia esfumat dins l'ascensor com el plàtan dins la seva nevera. La gent se'n feia creus; tret de la meva dona que considerava que no n'hi havia per a tant.

—Però que no ho saben que és mag? Ves, s'haurà teletransportat, que és el que fan ara. I abans ho ha hagut de fer saber a tothom pel xat, perquè si no ja veus tu quina gràcia tindria.

—De debò penses que s'ha teletransportat?

—Què, si no? Ara et surt un mag a l'escenari d'un teatre i en un tancar i obrir d'ulls ja el tens assegut a l'última fila, allà enmig del públic. Allò de treure un conill d'un barret de copa és més de la nostra època.

L'endemà de la misteriosa desaparició del nostre veí era primer de març. És clar! —vaig pensar— i la cara se'm va il·luminar com si acabés de trobar la peça extraviada d'un trencaclosques. Just ens trobàvem en un any de traspàs. Volia dir que en Marc s'havia esvaït dins l'ascensor un vint-i-nou de febrer; un d'aquells dies que també apareixen i desapareixen dels calendaris com per art de màgia. Em va semblar que tot i aquella situació surrealista encara podia aferrar-me a una certa lògica.

És per això que fa quatre anys que he estat esperant que arribés aquest moment. Perquè avui és el dia, avui torna a ser vint-i-nou de febrer. Ara ja són gairebé les sis i començo a estar neguitós. Em prendré un cafè i sortiré a fer guàrdia. La idea és pujar a la tercera planta. Però no sé segur si és aquí on l'ascensor es va quedar encallat. En qualsevol cas hauré d'estar a l'aguait. Per res del món no em voldria perdre l'ocasió de ser el primer a tornar a saludar al gran Marcus el Mag!!

LES LLÀGRIMES DEL SOLDAT

Genís Cardona Torradeflot

SEGON PREMI

La nit era plena d'estels encara. Feia estona que estava despert, rígid de fred sota un parrac de roba, amb les darreres espurnes d'un somni meravellós, però ja oblidat, a les parpelles. L'infern no tindria sentit si, a la nit, no poguéssim somiar amb el cel.

Com sempre, ens van fer posar en fila índia i ens van comptar. No faltava ningú, hi érem tots trenta-set. Invariablement, els calia ferir algú, encara que no hagués fet res, un pur joc d'atzar, una demostració de crueltat, d'irracionalitat. Li va tocar a la dona prima que tenia a la meva esquerra, i també a l'avi de caminar insegur. La dona es va caragolar, amb els braços a la panxa, però va romandre dreta. L'avi, en canvi, va caure a terra, el que va propiciar que el peguessin més i que se l'enduguessin cap al fons del passadís, cap a la porta que sempre està tancada amb clau. Trenta-sis, doncs.

Ens van fer enfilear a camions bruts, de planxa rovellada i eixos desballestats. Una dotzena per camió, com si fóssim el bestiar de mirada esbatanada que condueixen a l'escorxador. Homes, dones, nens, avis, tots érem igual de vàlids, tots igual de prescindibles, tots sabem que tan aviat ens podien conduir a un forat anònim al mig d'un camp erm, com forçar-nos a collir raïm fins a botir-nos les mans de picades de vespa, com deixar-nos anar, sense cap aliment i mig despullats, a cent quilòmetres d'enlloc.

Els camions s'endinsaren al bosc tot seguint un camí amb prou feines perceptible. L'herba alta fregava amb força el sota del camió, la notàvem a la planta dels peus, un constant i agradable pessigolleig que convidava a omplir d'aire fresc els pulmons entaforats de tristesa.

Ens vam aturar després d'una eternitat. Hi havia una clariana alegre, amb arbres alts, fermes, veritables sentinelles immortals de la pobra opereta que es desenvolupava. Un lloc preciós per morir, si això és el que tenien planejat per nosaltres. Vaig reflexionar que, si més no aquell dia, potser encara no ens matarien.

Cinc de nosaltres vam haver de descarregar una caixa molt feixuga d'un dels camions. Després ens van donar cabassos i ens van instruir sobre quina seria la nostra tasca d'aquell matí. Ens calia emplenar els cabassos d'un tipus concret de flor blava, la flor de jonça, que creixia amb abundància en aquell indret, i buidar-los a la caixa. Sense badar, fins que estigués plena de gom a gom.

Vaig recordar que, de petits, collíem aquelles mateixes floretes blaves i les mastegàvem amb delit, frisosos per ensopegar amb la goteta dolcíssima de nèctar que

amagaven al seu interior. Volia posar-me'n una a la boca, però els guardes em vigilaven i no els hauria costat gens de justificar un altre càstig exemplar.

Al migdia teníem la caixa plena de flors blaves. Ens van fer seure a l'herba i ens van donar una mica d'aigua i de pa. Espiàvem de reüll com alguns d'ells trastejaven al voltant de la caixa, com si no sabessin què fer-ne, ara que estava plena de flors, com si volguessin intoxicar-se de tanta dolçor, com si esperessin un miracle.

I el miracle s'esdevingué. Primer d'una en una, després a desenes, centenars, milers, un núvol immens de papallones blaves, del mateix color exacte que les flors, s'enlairà de la caixa. Algunes es posaren a les armes dels soldats, altres a la nostra roba, a les mans, als cabells. La gran majoria, però, volaren amunt, més enllà de les rames més altes dels arbres, més enllà de l'abast dels projectils.

El cel quedà tenyit de blau, d'un blau tan intens que semblava a punt d'esclatar, tan lluent que feia estremir l'ànima. Un dels guardes que teníem més a prop es posà a plorar i es fregà els ulls amb la màniga de l'uniforme. Després, conscient que l'havíem descobert en aquell gest d'humanitat, de feblesa, comprovà si al fusell hi havia un carregador ple de bales, i una a la recambra, ben preparada.

Fou un instant, només un breu sospir. Després ens forçaren a pujar als camions i desfèrem el camí d'herba alta. La caixa, buida, quedà al mig de la clariana, testimoni mut d'aquell miracle. Abans de perdre-la de vista, em va semblar que en sortia una papallona blava, molt petita, i que volava, fràgil, cap al cel.

EL VESTIT

Maria Josep Palau

TERCER PREMI

I

La Carla va arribar a casa i va deixar caure el munt de bosses de paper que portava. Es va escarxofar al sofà.

—No puc més — sospirà — Estic esgotada. — La mare la mirà resignada i va preguntar, encara que ja sabia la resposta.

—Què has comprat?

—Samarretes, pantalons, complements... Una mica de tot. Necessitava algunes peces per renovar el meu vestuari. Començo el nou curs i he d'estar a l'alçada.

La Marta sabia, que la seva filla no necessitava res de tot allò. D'ençà del divorci, el Joan l'aviciava, la mimava i li donava els diners que a ella li escatimava.

Van omplir dues bosses grans amb la roba de l'armari per tal d'encabir-hi tot el que havia comprat. Allà va anar a parar el vestit preciós de la festa de final de curs.

De color cru, amb unes onades verdes, cenyit a la cintura.

La Carla, estava molt guapa. El color del vestit l'afavoria i ressaltava la seva llarga cabellera rossa. El va portar a la festa, però ni de bon tros va obtenir el resultat esperat. El Marius ni la va mirar, va ballar amb la Berta tota l'estona.

Ohhh! La Berta!! Com la va arribar a odiar aquella nit!

El vestit de les onades verdes, no se'l va tornar a posar i ara l'estava entaforant en una de les bosses.

—Potser una noia pobra rebrà aquest vestit i li portarà més sort que a mi.

II

Àngela Maria Laureano, va baixar els cinc pisos de casa quasi sense adornar-se'n, des de feia una setmana estava immersa en els seus pensaments.

El dia 9 d'abril la seva filla Nataly Mariana, es graduaria a Harvard. Ella seria la primera de la seva família en anar a la Universitat.

Ho havien assolit elles dues, amb el treball incansable de l'Àngela i la brillant intel·ligència de la Nataly. Sense l'ajut, però, tampoc sense l'entorpiment de cap home. El pare havia desaparegut en arribar als Estats Units, i l'havien oblidat poc després.

Quan va sortir de Mèxic a travessant el Rio Grande com immigrant il·legal no podia imaginar que la seva filla, que aleshores tenia 5 anys arribaria a ser ciutadana Americana i es graduaria en una de les millors universitats.

Va girar la cantonada fins a l'església de Sant Miguel, una tarda a la setmana hi treballava de voluntària classificant les peces de roba que arribaven a la parròquia.

En obrir una capsua el va veure, un vestit de color cru amb unes onades verdes que se cenyia a la cintura. Semblava nou. Aquell, aquell seria el vestit de la graduació de la Nataly . Se la va imaginar lluint-lo i va estar segura que seria l'adequat.

El dia de la graduació. Després de rebre el títol i les felicitacions del rector per ser la primera de la promoció. La Nataly va fer pujar la seva mare a l'estrada, l'Angela tremolava, se sentia avergonyida i emocionada al mateix temps. No s'atrevia a alçar els ulls. La filla es tragué la toga i el birret i els va posar a la mare. Es va fer el silenci, el públic incrèdul mirava l'escena

—Tu, t'has graduat amb mi. Per tu ho he aconseguit, sense tu no hauria tingut cap oportunitat i .....

Les ultimes paraules de La noia van quedar ofegades pel soroll d'una ràfega de bales. Els assistents es van tirar a terra mentre els intrusos proferien proclames contra els emigrants.

La vida de l'Angela havia canviat. Trobava a faltar la filla, que ara vivia en el seu propi pis en una altra ciutat. Va obrir l'armari, i va veure el vestit color cru amb unes onades verdes . Va recordar l'accidentada graduació i va pensar que ja era el moment de retornar-lo a la parròquia de Sant Miguel.

III

El mercat de Kantamanto s'estén quilòmetres i quilòmetres en una zona suburbial d'Accra, la capital de Ghana.

L'activitat comença a les 8 del matí amb l'arribada dels camions plens de roba usada procedent dels països occidentals. Una munió de gent s'aproxima als camions i es baralla per comprar el millor lot . Després els que tenen una parada al mercat la trien i la posen a la venda.

Les peces no seleccionades acaben llançades a la llacuna de Korle, on muntanyes de teixits s'hi amunteguen.

Només la gent més gran recorda com era el llac abans que la moda ràpida i la caritat occidental el convertís en un abocador.

Recorden com pescaven tilàpies i les feien a la brasa. Com els dies festius, les famílies es reunien a les ribes de l'estany, i els nens nedaven i jugaven. Ara no queden peixos a l'aigua putrefacta i no hi ha herba on jugar.

La Lordina i els seus fills viuen en una barraca, a prop del llac. Les muntanyes de teixits són una benedicció per a ella, i per als veïns que subsisteixen recollint roba

i després confeccionant diferents objectes.

Avui ha trobat un vestit, encara que està estripat, el teixit és bo i l'estampat bonic, unes onades verdes que s'assemblen a les dels camps de mill en l'estació de les pluges.

En farà una bossa o potser un coixí.

Ara ja pensa en el que es comprarà amb el Cedi que li pagaran.

IV

La Marta va mirar el seu pis, 60 metres, petit, ja li estava bé. Ara vivia sola, lleugera d'equipatge, no necessitava més espai.

Al menjador davant del balcó ple de plantes, hi va posar l'escriptori on preparava les classes de l'institut, al costat, una prestatgeria blanca contenia els llibres que més s'estimava. Havia hagut de donar gairebé tots els volums que havia anat adquirint al llarg de la vida. Completava el mobiliari de l'estança: taula, cadires, un sofà còmode i el piano vell de l'àvia.

No havia volgut renunciar al piano, encara que li va costar un potosí que li portessin al cinquè pis on ara vivia. No cabia a l'ascensor, i uns transportistes peruans forts i rabassuts que havia trobat per Internet, el van pujar escales amunt. Ella mirava l'operació piano i en molts moments va témer que el vell instrument s'estavellaria esclafant a algun dels portadors.

Amb el divorci havia perdut la casa, i després també la filla. La Carla estava acostumada a viure bé, i s'havia estimat més anar amb el pare, a la zona alta de Barcelona.

Amb el divorci també va perdre la família del Joan, que durant molt anys ella l'havia considerat com a seva. Ja li havia anunciat l'advocat que això acostumava a passar. De totes maneres li va saber molt greu i els trobava a faltar.

Bé, aquí estava, en el seu piset. Si s'ho proposava podia arribar a il·lusionar-se acabant de decorar-lo.

Al costat de l'edifici hi havia la botiga d'Intermón. A l'aparador el va veure, un coixí que li va resultar familiar: color cru, onades verdes. Va estar contenta de comprar-lo, quedava molt bé al sofà.

EL LLADRE DE MÚSICA

Elena Polanco Durán

Les passes d'en Guim ressonaven en el paviment de llambordes.

El carrer de l'Església era solitari a aquella hora de la nit. Estret, amb els edificis antics de colors terrossos molt junts, formant un bosc de façanes de fisonomies diverses, era com un túnel del temps al bell mig de la ciutat. Els fanals estaven encesos i, malgrat tot, a en Guim li va semblar que la foscor es feia impenetrable. De manera inconscient va agafar amb força el mànec de la llanterna, que li penjava de l'armilla del seu uniforme de policia. Va passar per davant de La casa de les boines, ara tancada, on el seu avi es comprava els barrets que tant li agradava lluir.

Es va aturar davant la façana de la Basilica del Sant Esperit. La reixa que donava accés al porxo de l'entrada estava oberta de bat a bat. Va aspirar amb força perquè l'aire tebi de la matinada li omplís els pulmons abans d'enfrontar-se al que sabia que l'esperava quan traspassés l'entrada a la catedral.

La veu de l'inspector en cap el va treure de la seva abstracció:

—Agent Folch, però què fa aquí badant, home? Apropis.

En Guim va caminar amb fermesa fins a col·locar-se davant el seu superior.

—Vingui, anem a fer-li una ullada a l'escena del crim. —Van penetrar a l'interior del temple.

A la part dreta del creuer de la catedral, als peus del grup escultòric El Sant Enterrament, la meravellosa obra de Martín Díez de Liatzasolo, que al Guim sempre l'havia fascinat quan, de petit i, malgrat les reticències de la seva mare, anava a la missa de Tots Sants amb l'àvia Maria, hi havia un cadàver. No deixava de ser irònic el lloc que l'assassí havia triat per a cometre el seu crim.

La víctima era un home de mitjana edat, de no més de cinquanta-cinc anys. Els seus ulls vidriosos el miraven sense veure'l. El seu rostre mostrava una estranya expressió de sorpresa, ara ja petrificada per sempre. Vestia uns pantalons texans molt desgastats per l'ús i una senzilla samarreta blanca de cotó. Presentava un terrible cop al cap per on encara brollava un al·luvió de notes musicals. En Guim, malgrat la seva escassa formació musical, va poder distingir corxeres, fuses, semifuses i alguna altra clau de Do. El que més va cridar-li l'atenció, va ser la ferida profunda que el desventurat tenia al coll. L'assassí li havia seccionat la caròtida d'un sol tall precís. Partitures senceres sortien a borbolls del coll de la víctima creant un enorme bassal de música que destacava sobre el marbre blanc. A pocs metres del difunt, hi havia un violí destrossat.

—Sembla que la mort ha estat recent, Inspector en Cap.

—El Pare Cosme, el Presbyteri, anava a tancar la porta de la catedral quan ha sorprès l'assassí. Per sort, aquella rata fastigosa ha sortit fugint només veure'l, si no fos així, és possible que ara tinguéssim dos morts en comptes d'un. El mossèn ha intentat auxiliar al pobre desgraciat, però ja era tard. Ens ha trucat immediatament.

—I on és ara el Pare?

—Ha entrat un moment a la vicaria. Estava molt trasbalsat. Necessitava beure un got d'aigua. S'ha endut un bon ensurt.

En aquell moment el Pare Cosme va sortir per la porta de la vicaria i es va apropar als dos agents de la llei. Anava vestit amb una indumentària que al Guim li va semblar la d'un monjo de l'edat mitjana: una capa pluvial totalment blanca amb una gran creu vermella sobre el pit cordat. La portava tacada amb restes de pentagrames de la víctima. Estava molt pàl·lid i encara tenia el rostre desencaixat.

—Es troba millor, Pare Cosme?

—Sí, una mica millor, gràcies, Inspector, ha estat una impressió molt forta. Qui voldria fer-li mal al pobre Josep? Era un bon home, la vida no el va tractar bé, però ell mai no es va ficar amb ningú. No es mereixia acabar així: mort sobre el bassal de la seva pròpia música, amb tot el seu talent escampat per terra. És molt trist. En pau descansi.

—De què el coneixia, Pare?

—Venia sovint a tocar el seu violí a la porta de l'església per a treure's unes monedes. Jo mateix li vaig proposar que vingués avui. Veurà, hem celebrat la Nit dels Perdons. Hi venen molts feligresos i vaig pensar que uns diners extres no li vindrien malament. Vàrem convenir que tocaria una estona a l'entrada del temple, abans de l'inici de la celebració, i que després marxaria per no destorbar el descans dels veïns. Si no li hagués dit res potser ara seguiria amb vida. Pobre Josep.

—Vostè no podia saber el que passaria. Només intentava fer-li un bé. —Aquesta vegada va ser en Guim qui va parlar.

—Diu que aquesta nit s'ha celebrat la Nit dels Perdons? —va preguntar l'Inspector en Cap. — És alguna cerimònia especial?

—Es tracta d'una vetllada en honor de l'Orde dels Cavallers del Sant Sepulcre. Com sap, aquí a la catedral tenim una obra de primer nivell: El Sant Enterrament, ara trist testimoni de l'atroç delictes comès aquesta nit. Ja fa uns anys, em va semblar que tenia molt sentit instaurar aquesta litúrgia a la nostra Seu perquè hi té molta relació amb el tema de l'escultura que atresorem. Li explico: des de primera hora de la nit i fins ben entrada la matinada, els devots es postren davant la figura del Crist jacent i pregunten pel perdó de les seves ànimes, recreant el que seria una peregrinació al Sant Sepulcre de Jerusalem. És una cerimònia d'una solemnitat aclaparadora, plena d'emoció. I miri com ha acabat tot, amb una desgràcia tan gran. Pobre Josep. Sap qui ho ha pogut fer, inspector?

—Creiem que l'assassí és el Lladre de Música. En Josep és la seva tercera víctima. El seu modus operandi és seccionar el coll amb un tall net, de cirurgia, per

a extreure'ls tota la música que corre pels seus vasos sanguinis, el seu talent. No sabem per què ho fa, però pot estar segur que agafarem a aquest cabronàs malparit. Perdoni'm pel llenguatge groller, Pare.

—Però, Senyor—va intervenir en Guiu.—En els dos assassinats anteriors va triar músics professionals, per què ara ha escollit a un simple músic de carrer?

—Aquest bon home devia tenir un gran talent, Folch.

—Fill meu—va afegir el Pare Cosme—el talent no sempre va lligat l'èxit i a la bona sort. Veus aquella partitura d'allà?, la que encara es conserva gairebé intacta—va dir assenyalant cap al bassal de música.—És la Sonata en G Menor de Giuseppe Tartini, la coneguda com a Refilet del Diable. Diuen que el mateix Satanàs se li va apareïxer en somnis per a ensenyar-se-la i que ningú, excepte el mateix Tartini, va ser capaç d'interpretar la composició original. Només uns quants virtuoses tenen la tècnica i prou talent per a executar les adaptacions posteriors que s'han fet d'aquesta peça extraordinària. I en Josep la portava a dins seu, en el seu torrent sanguini. El seu cor la impulsava cap als seus hàbils dits de violinista amb cada batec. Qui s'ho hauria pensat? Pobre Josep. Deus lo vult.

—No crec que Déu vulgui això, Pare. Va veure si l'assassí portava algun recipient a les mans? És important.—Va preguntar l'inspector en cap sense donar-li treva al mossèn.

—Sí, sí que en portava. No n'estic segur, però semblava com una mena d'àmfora. Algunes corxeres i claus de Sol se li van vessar per terra mentre corria. No li vaig poder veure la cara perquè hi duia una màscara. Va ser tot tan ràpid...

—Una màscara?

—No vaig veure-la bé, però era de color clar, potser blanca. No sé dir-li més, ho sento.

—No s'amoïni, Pare, ho està fent molt bé.—En Guiu mirava el cadàver pensatiu.—El cop en el cap de la víctima no encaixa. El Lladre de Música és molt més net: un sol tall al coll, precís i letal, i ni una sola nota desaprofitada. La víctima es va defensar, per això aquest desgavell. Miri les seves mans, Inspector en Cap. Estan tacades de sang. Devia esgarrapar al seu atacant. És sang normal, Senyor! Vermella i anodina, sense res d'extraordinari. L'assassí no té talent.

—Redeu, Folch!—va exclamar l'inspector en cap.—Perdoni l'expressió, Pare. Com no ho hem pensat abans? Els hi sostreu el talent a les víctimes perquè ell no en té. Se'l deu injectar com si fos una droga. No anàvem errats en investigar la qüestió del recipient. Ara sabem que el fang ancestral, cuit fa segles, és el millor material per a emmagatzemar el talent, però, tot i això, les qualitats extraordinàries es degraden molt ràpidament fora del cos humà. Miri com el vessament de partitures de la víctima ja està perdent la seva consistència.

—L'assassí és a prop—diu en Guiu.—Aquesta vegada no ha acabat la feina perquè el mossèn l'ha interromput. Ha de punxar-se la dosi abans que el poc talent que ha aconseguit robar es faci malbé. No podem perdre temps, Senyor. Aquella agradable nit de primavera, en Guim va notar una fredor mortal al clatell que el va deixar glaçat. Tenia una certesa: El Lladre de Música tornaria a matar i ho faria molt aviat.

ALES DE CIGNE

Montserrat Rodó Montamat

No hi vull entrar. Me'n moro de ganes, però avui no hi entraré. Segur que les noies estarien contentes de veure'm, que per uns minuts fugirien del tragí de la botiga per acostar-se a preguntar-me amb petons, afalacs i un punt d'enveja, com em va la vida de casada. Sé que amb elles podria reviure les rialles còmplices i la il·lusió de tornar a pertànyer a aquest món delicat i lleuger, com de caps de bombons embolicada en paper de cel·lofana i llaçada de seda.

Avui prefereixo mirar pel vidre de l'aparador. Comença a fer-se fosc i amb la lluminària de dins ningú s'adonarà de mi. La gran làmpada de cristalls que penja del sostre m'envia picades d'ullet enlluernadores mentre el cigne dibuixat dins la motllura ovalada de la paret del fons em convida a entrar. Tot és tan bonic i elegant com a les fotografies de pastisseries de París que el Salvador m'ensenyava quan érem promesos. Les vitrines són plenes de pastissos exquisits, ben arrengrats a les safates de blondes daurades. A les prestatgeries hi ha caps de gelatines, de marron-glacé, de pastes de te, de bombons, totes relligades amb llaços refinats de colors pastel. Darrere el taulell veig l'Enriqueta, companya estimada, amb el davantal blanc impecable, ben maquillada i amb els cabells recollits, que està atenent un senyor amb abric i bastó que li assenyala el pastís que vol, i ella, sense deixar de somriure com és menester, li embolica en un paquet perfecte i l'acompanya a caixa. Les hores que m'hi he passat asseguda a caixa! Jo era la que cobrava, bon dia senyor Domènech, avui ha vingut sense la seva senyora? Atenia el telèfon, Forn del Cigne, bona tarda, passava les comandes a l'obrador i, quan acabava el torn, feia quadrar els números. Sempre somrient, sempre amable. I és que l'amo no ha volgut mai cap noia senzilla de cara al públic.

Des de la caixa estant reconeixia de seguida les noies que em venien a preguntar per l'oferta de feina de dependent, amb l'expectativa a flor de pell. Com és?, preguntava l'amo, assegut al despatx de la rebotiga. Home..., dubtava jo, quan la noia era baixeta o grassona, o tenia els ulls massa junts, és simpàtica i sembla prou eixerida. Però és guapa o no? És... bufona, responia jo, neguitosa que el seu futur depengués del meu primer cop d'ull. Si no és atractiva no cal que la facis passar!, sentenciava ell.

Avui no hi vull entrar. Em notarien les galtes enceses i els ulls enrogits de tant aguantar-me les llàgrimes. Quan hem sortit de la consulta encara sentia les paraules del metge martellejant barbaritats i un tremolor a les cames que no em deixava caminar. M'hauria eixonat allà mateix, en un racó del vestíbul, a plorar per la teva dissort, que tu, angelet innocent, encara ignores. Hauria escridassat pel forat de l'escala a Déu Nostre Senyor que ha permès aquesta crueltat. Però a l'obrir la porta de l'ascensor un jove ben vestit m'ha volgut ajudar a baixar els quatre graons i, d'una revolada, ha plantat el cotxet davant la porta del carrer. Quina nena més maca, m'ha dit somrient, i jo només he sabut tornar-li el somriu-

re i sortir al carrer per empènyer el teu cotxet i el pes de la meva tristesa. Balmes avall, de camí cap a l'estació dels Catalans, tu ho observaves tot amb la teva expressió d'enteniment que tant em desconcerta. I de cop se m'ha fet present la solitud.

La teva serenitat i la meva torbació i s'han confabulat per distreure'm. Hem acabat al mig de Plaça Catalunya, rodejades per una estesa de coloms que no han deixat de picotejar besses del terra al nostre pas. La plaça estava quasi buida i només se sentia el parrupeig de les aus i el so amortit dels cotxes.

El darrer raig de sol de la tarda ens ha encegat per uns instants, i en donar-li l'esquena per esquivar-lo, he vist com la meva ombra allargassada et cobria a tu i al cotxet. Tornem a ser una sola ombra, he pensat, i m'he adonat que encara que hi conti els mesos que et vaig portar a dins, perquè conto des del primer dia que vaig saber-te, fa molt poquet que ens coneixem, i ara ja no m'imagino la vida sense tu, sense cobrir-te i cuidar-te i estimar-te. Aleshores he volgut agafar un colom per ensenyar-te'l, però una munió d'ales bategant per enlairar-se ens ha colgat i tu t'has posat a plorar. No ploris nina, mira que és polit aquest colom! t'he dit apropant-te'l perquè l'acaronessis, no fa res, no fa res, toca'l, ja ho veuràs! Però tu somicaves mirant de reüll el colom captiu a les meves mans, sense acabar-te de creure que aquell animal d'ulls rodons i bec punxegut fos de fiar. Llavors he enlairat els braços per deixar-lo anar i tu t'has calmat al veure com marxava volant. Ves a saber què pensava el teu caparró espantadís; no t'agrada l'horabaixa i el més segur és que volguessis tornar cap a casa. A casa nostra, a Terrassa, al niu on tu hi vius segura i confiada i on jo em sento tan forastera.

Els meus passos em són còmplices i han tornat a rebel·lar-se davant la boca de l'estació de Pelai. Tant de bo et pogués regalar un sac ple d'aquests passos, preciosa. Et regalaria un pomet de passes de nena, petites i insegures. Un grapat de passos juganers i plens d'aventures i més passos rebels per trepitjar l'adolescència, i passos de dona, femenins i seductors. També passos adults, protectors, per a quan siguis mare. I passos madurs, i després passos cansats. Tants passos com et calguessin per viure, venturosa, lliure.

Però aquell doctor saberut s'ha atrevit a dir-me que això no podrà ser. Amb els dits peluts i rodanxons t'anava palpant el cosset menut i quan he vist com et remenava les cames i la teva poca reacció als estímuls, he gosat preguntar-li per la possible recuperació. Senyora, ha dit alçant la veu i sense mirar-me, no ho veu que aquesta nena no caminarà mai? Despietat, contundent, com un déu que decideix el destí dels seus pacients per malastruc que sigui. Mentider, mentider, li hauria volgut cridar a la cara, què sap vostè? Tanta fama i tant prestigi i només sap dir-me això? Per què serviu els metges si no podeu ajudar ni a una criatura? Però he callat. He callat durant la resta de la visita i m'he empassat l'angúnia i el plor.

I ara sense gairebé ni adonar-me'n t'he portat aquí, potser he buscat refugi en els carrers estimats del passat. Ni jo mateixa ho sé angelet meu. Segur que no entens que hi fem palplantades tanta estona davant d'aquest aparador amb el dibuix d'un cigne a la porta. S'ha fet fosc i deus tenir son perquè et fregues els ulls i comences a remugar. Ja és hora de tornar a casa. Travesso el carrer i baixo el cotxet per les escales de l'estació. En entrar ens rep l'olor densa i desagradable de fum i de ferro. Avancem enmig de la gentada, els que tenen pressa o els que baden per fer temps entre les columnes de l'avinguda de la Llum. Assaguda en un banc de l'andana mentre no arriba el tren et repeteixo fluixet a cau d'orella, no pateixis angelet meu, et faré unes ales. Unes aletes de moher i de fil de perler de color rosa. No necessitaràs les cames. Tindràs ales per volar.

CAMÍ

Patrici Batalla Serra

El Bus Parc de Sant Llorenç, es va aturar de cop just després de la corba de l'Alzina del Sal-lari. El motor va fer un soroll estrany i es va apagar. El conductor, una mica nerviós, va posar els llums d'estacionament i va accionar la clau de contacte diverses vegades, però no hi havia manera, res de res.

Aquell diumenge jo era l'únic passatger del Bus. El conductor em va mirar amb un somriure i em va demanar disculpes, mentre agafava el telèfon per trucar a la central i demanar que des d'allà vingués un mecànic.

Mentre esperàvem, em va dir que trobava a faltar en José, que solia pujar sempre a aquella hora. "No sé per què avui no ha vingut... vostè en sap res?". Em va preguntar. Jo li vaig respondre que no, que no en tenia ni idea. Ell va fer un gest d'aprovació amb el cap i, com si de sobte se sentís amb temps li van agafar ganes de xerrar una estona mentre ens esperàvem.

Em va explicar que en José havia nascut a Úbeda, l'any 1946. Portava a la seva mirada el sol d'aquelles terres i la verdor dels immensos camps d'oliveres. Els carrers estrets l'havien vist créixer tot jugant a fet i amagar. Allà va passar la infantesa. Quan va fer divuit anys, com tants d'altres nois d'aquella generació, va haver de marxar. La postguerra feia els temps durs, la feina era escassa i com tants d'altres va optar per buscar anar cap al Nord on se sabia que hi havia feina. El tren de vapor el va portar a Terrassa amb l'esperança de construir-se una vida amb més recursos. Es va instal·lar al barri de la Maurina, conegut com el "barrio de las latas" fent referència a les precàries construccions fetes de llunes de bidons de combustible. La seva vida va fer un tomb quan es va casar amb la Teresa amb qui va tenir dos fills. Primer va treballar al tèxtil, a la fàbrica de Ca l'Isard fent anar les contínues de filatura. Anys més tard va fer-se transportista, fins que els problemes d'esquena el van obligar a deixar-ho córrer. Va trobar feina a Can Revifa, recollint objectes reciclats i buidant pisos i cases.

Si alguna cosa definia a en José era l'amor per l'esport. Primer va ser la bicicleta amb la penya amb la penya Nicky's, compartint riures i esforç. Més tard, quan l'edat li començava a pesar, va deixar les rodes i va començar a caminar. Així va conèixer pam a pam els camins de Torrebonica, el Llac Petit, l'antic Hospital del Tòrax i molts indrets més. Caminar el mantenia actiu, però sobretot li permetia mirar-ho tot amb calma, com feia de petit amb les oliveres de la seva terra.

Quan va descobrir el Bus Parc, ja amb setanta-cinc anys, va començar a pujar al Coll d'Estenalles i des d'allà caminava fins a la Mata amb pas lent però ferm, i amb una vitalitat que encara sorprenia.

El conductor m'ho explicava amb una mena d'admiració que es notava a cada paraula. Parlava amb emoció d'en José com d'un home senzill, però amb molta grandesa. Un home que, com tants immigrants d'aquella generació, havia deixat enrere la seva terra, però havia sabut arrelar aquí, a Catalunya, amb esforç i dignitat. Mai havia renunciat als seus orígens, però mostrava agraïment vers la

terra que l'havia acollit.

Vaig demanar al conductor si allò era tot el que en sabia d'en José. Ell em va fer un gest impacient, com qui diu "espera, que encara hi ha més coses". Tot seguit em va treure un plec de fulls de la guantera del Bus. Eren uns manuscrits escrits a mà sobre paper de ratlles extrets d'un quadern d'espiral. Eren uns textos que en José li havia donat un diumenge qualsevol, quan pujava al Coll d'Estenalles. Hi descrivia amb detall el camí fins a la Masia de la Mata. Amb una revolada vaig fer alguna fotografia als escrits amb la càmera del mòbil per poder-los llegir amb calma a casa. Eren molt senzills, però transmetien una sensibilitat sorprenent. En transcripció alguns aquí traduint-los del castellà:

"Avui he tornat al Coll d'Estenalles. Fa anys que hi vinc, i cada diumenge al matí em sembla un paisatge nou. La caseta d'informació i els seus responsables em somriuen i m'acaronen com els primers rajos de sol. He après a llegir aquest indret magnífic pel meu compte. Em sembla que la muntanya em coneix i jo la saludo com si fos amiga meva."

"Els esbarzers que hi ha ran del camí m'esgarrinxen, i em recorden que igual que la neva vida no hi ha fruits sense punxades."

"Els cedres arrencats fan el camí més ombrívol. Els acompanyen l'estepa blanca, el fonoll, les gavarreres, els ginebrons, les falgueres, les heures, les delicades violetes i el polioli..."

"El camí fa que els meus genolls es queixin, però segueixo. Cada passa és un petit vers que no vull deixar d'escriure."

"M'aturo davant la vella alzina. Li envejo la força. Jo em doblego, ella encara s'alça ben dreta."

"El camí que porta cap a Mura i Coll de Boix em deixa sense alè, però la vista de Montserrat em deixa bocabadat. Camino a poc a poc contemplant aquest paisatge, com si cada passa fos una paraula."

"Des d'aquí veig el turó de Caus Cremats, la Roca Corbatera, el Castellsapera, el Pujol de la Mata, el Paller de tot l'Any... Repeteixo els seus noms en veu baixa. Són poesia sonora."

Quan finalment va arribar el mecànic des de la central d'Olesa i va aconseguir fer arrencar el motor, el soroll mecànic em va semblar una interrupció brusca, ja que trencava la calma del relat i les imatges d'en José caminant per aquells camins.

El conductor em va somriure i em va dir: "Ja podem continuar el viatge". Jo vaig assentir, però tenia la sensació que el viatge havia començat abans. El relat, els fulls, els records... tot allò, havia fet que dins meu comencés un altre viatge gràcies a l'atzar i a una oportuna avaria d'un motor.

Quan vaig baixar del Bus al Coll d'Estenalles, vaig notar que no només era jo qui

trepitjava aquell terra pedregós. També hi havia en José, i tants d'altres com ell que han fet camí a Terrassa i han admirat el seu entorn sense deixar de ser fidels als seus orígens.

Vaig mirar al voltant: les nogueres, l'alzina centenària, els cedres... Tot em semblava dir que el camí que cadascú escull a la vida no acaba mai, es transforma en petjades les unes darrere les altres que ens projecten sempre endavant.

Vaig pensar que la vida és un camí tal volta recte, tal volta amb corbes o amb interrupcions inesperades i trencalls sorprenents. Un camí que, igual que en José, al final, el fem nosaltres.

VINT-I-VUIT DIES

Montserrat Puche Cano

La mosca li recorre l'empenya nua. S'atura. S'enllustra les ales amb les potes del darrere. Frega les del davant i les fa lliscar sobre el cap marronós, un, dos, tres cops, abans de fer via cap al genoll, dibuixant-li un reguitzell de pessigolles a la cama. La dona no fa res per espantar-la, per aturar el contacte enutjós. Enfonçada en una penombra de persianes baixades, el menjador només il·luminat per una franja de matí cendrós, ressegueix amb la mirada el camí erràtic de l'insecte. Diuen que la vida mitjana d'una mosca són uns vint-i-vuit dies. Una eternitat, pensa ella.

Des del dormitori, el mòbil omple el passadís de notes alegres. És la mare. Insisteix a trucar per oferir-li menjar i consol. Què en faria ella de les paraules i els brous? Ara és massa tard. Baixa les cames del sofà i la mosca, previnguda, surt volant. Ella s'aixeca a càmera lenta, com si durant les darreres quatre setmanes li haguessin passat vint anys per sobre. Es dirigeix cap al dormitori, localitza el mòbil que torna a sonar, l'apaga i el llença sobre el llit de llençols tibants.

A la cuina, posa la cafetera al foc. Mentre espera, apropa la boca a l'aixeta i hi beu de gairell, una mà allunyant els cabells esbullats del raig que li banya la galta. ¿Quantes vegades havia renyat el fill per fer això mateix, el dit index, jutge silenciós, assenyalant una filera de gots alineats a la perfecció? Es passa el dors de la mà sobre els llavis, amb l'esperança que el moviment eixugui també el record. Regira les tasses que omplen la pica i en tria la que li sembla menys bruta. Es pren el cafè dempeus, un braç al voltant del ventre cada cop més magre, els ulls perduts en el passat. Buida la tassa d'un glop abrasador i la torna a la pila.

Es fica sota la dutxa i deixa córrer l'aigua freda. En comptes de fer allò que el cos li demana, prem els ulls amb força i ofereix el rostre al broll. Aspira l'aire a glopades. Desafia la gelor. Les imatges que l'esqueixen es difuminen i arriba l'instant de pau, l'únic moment en què el cap li dona una treva. Quan el petament de les dents esdevé insofrible, tanca l'aixeta i els retrets, els mateixos que s'ha fet centenars de vegades, li parasiten la ment.

Surt al passadís, l'esquena de la samarreta enfosquida sota els cabells molls, els peus nus aliens a la cruessa del terra. S'atura davant l'habitació del nen, estreny la maneta fins que els artells empal·lideixen i, recolzant el cap a la porta, escolta el silenci de l'interior. Obre a poc a poc, com si a l'altre costat de la porta, agotzonat darrere les joguines desendreçades, hi aguaités un monstre. Sense deixar anar el pany, recorre amb la mirada l'espai. Al seu voltant, els detalls li parlen del fill, l'encadenen al dolor. El llit desfet i aquell matí, la repetició de la batalla diària, ell escapolint-se del pis i prometent amb un crit que ho endreçaria tot en tornar. I ella empenyada perquè el desordre la treia de polleguera. Quina ximpleria preocupar-se per aquestes foteses. Arreplega una samarreta que vessa d'una bossa d'esport. Enric 15. Veu les galtes vermelles, el serrell enganxat al front, el somriure que sempre acompanyava una victòria. L'estreny contra el pit

i el teixit li ofereix l'olor enyorada.

Durant cinc mesos havia volgut creure que tot podia canviar, que davant seu s'obria una nova vida. I aquell te'n penediràs de l'exmarit, l'amenaça que li afeblí el pas en sortir del pis familiar, una mà aferrada a la maleta i l'altra sobre l'espatlla del fill, havia quedat gairebé oblidada. Deixar la por enrere va ser l'única manera de tirar endavant.

Se sent el timbre. Cops. La veu de la mare que la crida. Ella s'asseu al llit, l'essència del fill entre els braços, el desert que amenaça d'engolir-la tot just a ratlla. Més cops. Recorda la darrera conversa amb la mare que, d'aquella manera seva, mai prou propera, ni tan sols amb la filla, li repetia que no en tenia la culpa. I ella, que no li responia perquè no cal ser culpable per sentir-se'n. Perquè si l'hagués deixat quan els insults i les vexacions van començar, si l'hagués denunciat, si hagués fugit en confirmar l'embaràs... Sap que els pensaments que ara li omplen els dies són estèrils. Tanmateix, el cervell sembla delir-se en allargar la penitència, un càstig que apaivaga l'angoixa de l'absència.

S'aixeca, plega la samarreta abans de ficar-la dins la bossa i fa el llit. Després surt i tanca la porta amb la mateixa suavitat amb què ho feia quan el fill era un nadó de son lleugera. Els cops s'han aturat. La mare ha desistit. Al menjador se sent només la rutina matinal dels veïns i el trànsit que es desperta. Es deixa caure al sofà, el cap sobre el coixí que encara en conserva la seva silueta, i s'abraça els genolls. La mosca, companyia imposada, li aterra a la cama i en reprèn l'exploració. Ella la segueix amb ulls buits.

LA MALETA

Josep Valls i Cardús

« Tal vez muy pronto tendré que hacer la maleta para el gran viaje: de una hora a otra puede desligarse el espíritu de la materia para remontarse a regiones más puras. No quiero, cuando esto suceda, llevar conmigo, como el abigarrado equipaje de un saltimbanqui, el tesoro de oropeles y guiñapos que ha ido acumulando la fantasía en los desvanes del cerebro»

Gustavo Adolfo Bécquer

Aquestes fredes i llargues nits d'hivern se'm fan insuportables. Miro sobtadament el rellotge de la paret i em sembla que s'hagi aturat el temps, per eternitzar la sortida del sol. Aviat farà dos anys que vaig ingressar en aquest centre geriàtric. Em varen assignar l'habitació 109 situada en el primer pis, al fons d'un llarg passadís. La cambra, de parets blanques, és molt sòbria i la seva fredor o potser el poc caliu que desprèn, incrementa encara més el sentiment de solitud que m'envaeix o potser m'ajuda a embolcallar-me encara més en els meus records. Disposa d'un gran finestral que dona al jardí, des d'on observo sempre la mateixa imatge: la vella ciutat que m'ha vist néixer i créixer i ha sigut testimoni de tot el meu tarannà i per desgràcia també de la meva progressiva degradació com a persona.

Oh finestra! Quantes hores he passat assegut davant teu contemplant la ciutat, el vell port del fons i la Mediterrània amb el seu immòbil horitzó. Matins, tardes i nits, anaven passant com una foto fixa, sense moviment, per davant els meus ulls.

Com trobo a faltar la casa pairal on visqueren els meus avis, els meus pares, els meus germans i posteriorment la que va ser la meva família: la meva esposa, els meus dos fills i jo.

La meva esposa Marta va morir fa dotze anys. Era la meva vida. Ens coneixíem des de la nostra infantesa i els dos érem inseparables. Tots junts vàrem compartir moltes penes i també moltes alegries, com tots els matrimonis. El gran amor que ens professàvem ens va fer superar tots els obstacles per difícils que fossin. Després de tres anys de patiment ens va deixar.

Recordo com en quedar-me sol, la família i els amics em deien: «És llei de vida», veuràs com amb el temps ho superaràs. Quin remei. Potser m'ho deien per llàstima, per donar-me ànims o potser per dir-me alguna cosa. Penso que de vegades val més callar. Si és llei, quina llei més injusta. I si és de vida, quina mentida, si la meva vida s'ha acabat des d'aleshores.

Els dos fills meus, Jordi i Andreu, tenen ara trenta-vuit i trenta-cinc anys. Fa més de deu anys que es varen independitzar. Viuen lluny d'aquí: Un a Londres i l'altre a Lyon. Els seus bons expedients universitaris i els seus esperits aventurers, han sigut els causants dels seus destins i de la nostra separació en l'espai. Potser això és també una «lleï de vida».

Sé que gaudeixen d'una bona salut. Cada vegada és més difícil poder contactar-hi. El seu treball els té molt ocupats, ja que tenen uns càrrecs de molta responsabilitat. No sé fins a quin punt els poden interessar les cabòries del seu pare, que no deixa de ser un pobre vell.

Diu el refrany que «un pare manté deu fills, però deu fills no poden mantenir a un pare». És difícil continuar endavant sense l'ajut de ningú. Si puc parlar amb ells, és perquè jo els truco. Deuen pensar que soc un pesat! Les nostres trobades es van espaiant cada vegada més.

Per exigències laborals, no han tingut temps de formar una família i no han pogut donar-me nets. Quantes converses havíem tingut amb la Marta preguntant-nos com serien els nostres nets. Ens queia la bava fent-nos il·lusions en pensar quina cara se'ns posaria quan ens cridessin «àvia» o «avi». Els anys ens passen factura. Si almenys pogués recuperar una mica de força que em permetis conduir, podria anar a veure'ls.

I els meus amics. Com trobo a faltar les llargues passejades al matí i les tardes al parc, on diàriament fèiem les nostres tertúlies i en pocs moments ens posàvem al corrent de tota l'actualitat. Volíem arreglar el món, buscant solucions per a tots els problemes de la humanitat, per difícils que fossin. Sovint penso amb ells i m'adono que a poc a poc han anat desapareixent d'aquest món, i si queda algun afortunat que encara és viu, possiblement estarà en una residència, aïllat igual com jo. La dura realitat és que «de vell enllà no es pot passar».

Quants cops m'ha vingut al cap la pregunta: Val la pena viure tants anys? Les crítiques socials ens informen de la gran millora que han experimentat les condicions de vida de la gent gran en els últims decennis. Possiblement es refereixen a les millores a què poden optar els que estan en «plena forma». I els altres? Sempre ens queda l'opció de les residències, com a última etapa de la nostra vida, esperant que d'un moment a l'altre arribi el final, si pot ser amb poques complicacions i com més aviat millor. Penso en la sort que varen tenir els meus avis que visqueren sempre amb la seva família, rodejats dels seus éssers esti-

mats fins al dia del seu traspàs. Llavors no es coneixien les residències.

Recordo el meu avi, un vell molt graciós, que m'explicava històries assegut davant la llar de foc. Era una personalitat dins la família i gaudia del respecte i l'admiració de tots. Les seves paraules i els seus consells eren sagrats.

Al geriàtric he fet algun company. La majoria es troben en la mateixa situació que jo. D'altres tenen un deteriorament cognitiu progressiu i ocupen sols un lloc físic en haver perdut completament la seva identitat. Podríem dir que viuen aïllats en el seu propi món.

Es va fent tard i no em queda temps per perdre. Damunt l'armari de l'habitació guardo la maleta tal com la vaig deixar el dia del meu ingrés a la «suite 109». Pujant a un tamboret, he pogut baixar-la i l'he oberta damunt del llit. Dins, haig de col·locar alguns objectes que necessitaré per realitzar el meu somniat viatge.

Començaré per la fotografia de la Marta i també la que estem els dos amb els nostres fills. Quantes hores hauré passat contemplant-les i la paciència que han tingut per escoltar totes les meves queixes i les meves inquietuds.

Al costat de les fotografies, hi posaré el disc dels Valsos Vienesos dels germans Strauss que tant havíem gaudit, abraçant-nos, mentre ballàvem al compàs del vell gramòfon de la sala d'estar. Quins records. Com oblidar-los!

No puc oblidar-me dels llibres dels poemes de Gustavo Adolfo Bécquer i de Joan Salvat Papasseit. Sempre han estat els meus poetes preferits i crec que encara podria recitar la majoria dels seus poemes, potser sense equivocar-me massa.

També la pipa i l'encenedor de plata. Recordo les discussions amb el doctor de capçalera, que va ser capaç que reduís el consum de tabac, però que mai va saber la realitat: no vaig aconseguir deixar-lo del tot. Soc humà!

Un flascó de colònia de lavanda no aniria del tot malament, tothom sap que durant un viatge la frescor de la colònia sempre s'agraeix, i sobretot si aquest viatge ha de ser molt llarg.

Em deixava el despertador. Des de jove, sempre ha estat en la meva tauleta de nit, i ha vetllat els meus somnis i amb el seu so suau, m'ha despertat cada dia. Si m'ha acompanyat en tots els meus viatges, no puc oblidar-lo en el que serà el

viatge més especial per a mi.

M'he posat el vestit més nou que tinc, i m'he ajustat el cinturó i el coll de la camisa. De cara al mirall penso que faig goig. Quant de temps feia que no em posava una corbata tan bonica. El nus m'ha quedat clavat. L'americana em corda a mida i el repàs al pentinat ha quedat perfecte. Crec que no m'he oblidat de res. Tot està a punt i ja puc tancar la maleta.

Falten dos minuts per les dotze de la nit, prou temps per posar vint-i-dues gotes del flascó blau en mig got d'aigua que tenia damunt la tauleta de nit. Me l'empasso de cop, ja que té un gust molt amargant. Ja puc estirar-me al llit. Amb la mà dreta agafo fort la nansa de la maleta. No la puc perdre. Allà s'hi guarden els millors records de la meva vida i tots em poden fer falta per a la meva gran aventura. Aquest cop res pot fallar!

Tanco els ulls. Una sensació de pau i de repòs em va envaint molt lentament. Tinc la sensació de flotar per un espai infinit com si cerqués l'eternitat, on penso trobar els meus éssers estimats. Sento veus a la llunyania que es van aproximant, esquinçant boires i malsons. Algunes em semblen conegudes. Al fons observo una llum que lentament es va apropant, creixent progressivament en intensitat. Respiro pau i amor:

Estic feliç...

**No em sentireu quan me'n vagi,
per a trobar un nou camí...
A poc a poc, o bé a les fosques,
me n'aniré lluny d'aquí.**

**Tindrè poc temps per fer la maleta,
és igual, poca cosa em queda.
No em sentireu quan tanqui la porta,
i l'endemà
hi posareu un pany.**

(Basada en una història real i dissortadament més freqüent cada dia).

MENTRE EM CONSUMIA

Manel Alsina Ballesté

Ei, què és aquest soroll? Obre els ulls, vinga! No m'ha agradat mai la foscor absoluta, ni de petit ni de gran. La visió, els sentits i els pensaments els torna tan negres com ella mateixa. El no-res és esfereïdor. En canvi, una porta oberta, una persiana alçada, un llumet encès, omplen l'habitació d'esperança, dibuixen formes i contorns, hom s'adona que és viu. Què fariem sense la claror del dia, sense la llum de foc o del coneixement? Ben poca cosa, segur. Com m'agrada la llum!

Què veig? Estrelles blaves, estàtiques, projectades a les quatre parets de l'habitació des d'un llum de nit posat a terra, al costat del llit de matrimoni. Sort que vam comprar-lo quan els nens van néixer. Quanta companyia els va fer quan eren petits! I quanta companyia em fa cada nit en anar a dormir!

Ep! Un moment. Continuo sentint el soroll. La seva veu mecànica, estrident i persistent activa, com si fos un acte reflex, el moviment ràpid i nerviós de la meua mà que intenta aturar-lo. Ja està! L'he desconnectat.

M'incorporo, l'agafo i me'l miro com un far entremig de les tenebres, com si hagués de revelar-me els secrets més profunds, els plaers més elevats o la solució de tots els meus problemes. El mòbil.

El mòbil mostra l'hora. El desbloquejo, consulto el temps, els quilòmetres que vaig caminar ahir, els correus que he rebut, les notificacions d'Instagram i les notícies del Twitter, vull dir d'"X". En un instant em submergeixo en un oceà ple de remolins que m'influeixen i m'absorbeixen. "S'ha de saber nedar", però de vegades no és suficient, em dic a mi mateix.

Em segueix la foscor. No goso encendre cap llum, ni del passadís ni del menjador per tal de no desvetllar ningú de casa. L'únic element que em guia i m'orienta, que em tranquil·litza i em consola, és la claror del mòbil.

Vaig al lavabo amb la seva companyia tot consultant els comptes del banc. Ja m'han cobrat l'elèctric i un peatge endarrerit. Contemplo la lluminosa pantalla i no hi ha més "baners". Continua brillant. Veig horroritzat que han passat 30 minuts sense adonar-me'n. S'apaga. Tiro la cadena, sento com l'aigua baixa impetuosament i s'emporta alguna cosa més que el que hi he deixat. El meu temps, la meua vida. No s'hi pot fer res, el corrent i el sistema són massa forts. Va ser dissenyat per tal de fer neteja, per mantenir l'ordre i la higiene a cada evacuació. S'estira la cadena i avall! I si no hi ha hagut evacuació, també, cadena i avall. Quin poder té qui prem el botó, qui estira la cadena. Aparta els obstacles i mou les aigües, talment com Moisès.

Les emocions se m'enfosqueixen. Tinc la sensació que algú decideix per mi i no tinc escapatòria, que algú apaga tots els llums i deixa encesa només aquella pantalla perquè jo me la miri. No vaig a on vull sinó a on em diu, no vesteixo com m'agrada ni dic el que penso, sinó que porto el que m'ensenya i dic el que martelleja. Sembla que la vida s'hagi buidat de contingut per omplir-se descarada-

ment només de forma. Sigues prim, sigues jove, sigues guapo, tingues èxit, queda bé a les fotos, publica-ho tot, pensa en tu, però no massa, no et lliguis amb ningú però compromet-te a pagar la resta de la teva vida. Consumeix i seràs feliç. Tanmateix, algú ens consumeix, a nosaltres. Qui? Per què? Pel temps de la nostra vida, pels diners que hi poden guanyar. Tot això em passava pel cap mentre em consumia.

Surto del lavabo, creuo el passadís arrossegant els peus i arribo al menjador guiat pels feixos de llum rutilants que entren per les dues finestres. Obro el batedor d'una d'elles, donant entrada a un aire dolcíssim provinent del jardí que alleugereix el meu aclaparament. Sembla mentida que ràpid avança el dia!

Palplantat, abandono el mòbil sobre la taula que tinc al costat, no el necessito, hi ha més llum que no em pensava. Em giro seguint amb curiositat la direcció d'un d'aquests dits lluminosos que assenyalen un objecte oblidat la nit abans sobre el sofà. El meu Joan Fuster.

En veure la coberta d'El Diari 1952:1960 de Joan Fuster, amb aquella foto tan suggeridora i divertida d'Edicions 3 i 4, em ve el desig de rellegir algun dels passatges més brillants de l'escriptor de Sueca. L'agafo, m'assec al sofà i començo l'exercici d'higiene intel·lectual que em porta a reflexionar sobre l'absurd i Albert Camus, l'impremta i Erasme de Rotterdam o la riuada de València de l'any 1957. El sol cada cop està més alt, el menjador es va omplint de llum i uns sorolls crepitants entren en escena provinents de l'habitació dels meus fills. Els bessons, nen i nena, s'han llevat de la llitera de fusta, em donen el bon dia i s'asseuen al meu costat per llegir cadascú el que porten sota el braç. Aquesta imatge m'omple d'alegria.

Encenem el llum de lectura del costat del sofà i ens deixem endur pel delit de la companyia, les rialles de les anècdotes llegides i la satisfacció de viure cada segon amb una mica més de claror, amb una mica més d'amor.

Amb tant d'enrenou, unes passetes lleugeres repiquen el parquet del terra provinents, també, de l'habitació dels nens. La petita s'ha despertat, protesta i demana participar de la festa que tenim muntada en el menjador. La rebem amb els braços oberts.

El dia és assolellat, amb un vent prim que passeja un ramat de núvols trencat sobre les teulades del davant. Sentim passadís enllà que algú es regira sobre el llit i s'exclama per tot el rebombori que fem. La meua dona no pot continuar dormint i, davant d'aquesta contrarietat, decideix venir al menjador i afegir-se al que sembla un complot contra la nit que s'esvaeix.

Sobre la taula, el mòbil pampallugueja i vibra solitari. La seva lluminositat no pot comparar-se amb la claror encegadora que l'envolta i que il·lumina les persones allà agombolades. Malgrat els seus intents per ensibornar-los, ningú li para la

més petita atenció. Mentre es consumia, la família llegia, parlava i reia. Vivia. Vivia amb imperfeccions, però vivien les seves vides. En la foscor, tot comença donant a llum.

NO HI HA FLASSADA PROU GRUIXUDA

Montserrat Puig Marcé (Sàndal)

El cafè li cremava els llavis. La Laura va tornar a deixar la tassa sobre la taula amb cura i mirà de reüll el Bernat, com s'esplaiava en una profunda migdiada al sofà. Una altra tarda avorrida. La migdiada era el millor de tot el dia, tan necessària per calmar la ment que, com un corcó, no parava de barrinar. Aquella estona de descans, entre roncs i badalls, li anava bé per no haver d'esgarrapar al seu home converses retòriques farcides d'obvietats. Tardes avorrides de passejades amb amigues amargades; la vànova de ganxet, encara a mitges, que va començar feia mesos i que ja la desmotivava; arreglar el jardinet, regar les plantes metòdicament cada tres dies... Sempre el mateix, sempre igual. Els fills ja eren grans i no paraven mai per casa. Nets?, no encara. Potser d'aquí a uns anys, segons deia el Martí, el fill gran. I la Neus, tres anys més jove que el seu germà, defugia de ser mare. Dies cosits d'hores apàtiques i feixugues, de setmanes i mesos que es fonien amb peresa entre els fulls sense arrencar del calendari. El Bernat, passava hores i hores tancat a l'estudi, immers en un projecte que no acabava de veure la llum... Mai no hi havia res interessant per parlar entre ells dos, ni tan sols per discutir.

El cafè ja era tebi i se'l va beure d'un glop. Els roncs del Bernat serraven l'espès silenci de la sala d'estar, la tele sense so oferia imatges de l'assassinat de John F. Kennedy que, ocorregut feia una setmana, encara se'n feia ressò als mitjans; la claror ataronjada del sol s'escolava per les escletxes de les persianes. Amb les sabatilles a retaló, s'aixecà a poc a poc procurant no fer soroll per no despertar el Bernat i dirigí la seva ànima afamegada a l'habitació del noi. Allà, va obrir el calaix buit de papers i ple d'enyorança de l'escriptori. Una imatge clandestina, amagada al doble fons del travesser de fusta, va veure la llum. Encartonada i esgrogueïda pel pas del temps. Se la va mirar per enèsima vegada. Un nen petit, el seu fill, jugant a la sorra i al seu costat un home, que no era el seu, reien i jugaven. Un diumenge que el Bernat no tenia festa, ella amb el nen, abraçant la fugaç llibertat d'un matí diferent, van anar a la platja. La Neus encara no havia nascut. I allí, per aquelles coses de la vida, es va trobar amb el Robert. La foto era l'únic testimoni d'aquell encontre. En aquella imatge, el Martí s'assemblava al seu pare. Potser massa.

Temps abans, el Bernat i la Laura es van donar un distanciament, un espai necessari per fer balanç i copsar desenganys i il·lusions. La Laura va aprofitar per embolicar-se amb el Robert en descobrir que amb el Bernat de desenganys molts i d'il·lusions ben poques. Coneixia el Robert del barri des de l'adolescència. Van ser protagonistes d'una efimera relació juvenil que es va fer fonedissa un mes de juny en marxar de Barcelona, ell i la seva família. No s'havien vist més fins poc abans del distanciament amb el Bernat. Primer, van ser un parell d'encontres per coincidència, poc després, es buscaven en llocs concrets i amb intenció expressa.

Fins que la tarda de l'allunyament acordat amb el seu home, la Laura, maleta en mà, va esperar el Robert a la sortida de la feina i la va portar al seu niu, un piset entranyable on el desordre imperava per totes bandes. Dolç record d'aquell llit de solter i ells dos embolcallats entre llençols de cotó blanc, on sovint ella recordava mormolant-li..., em fas tocar el cel. Al teu costat visc sense plans, hi puc crear el guió de la meva vida, sense prejudicis, sense fingir; en plena llibertat. No hi havia compromís. Només passió. Malgrat tot, aquell encegament es va esmorteir fent-los a tocar de peus a terra fins que el seny va acabar per imposar-se. Ho van deixar en pocs mesos. Va ser just abans que ella sabés que estava embarassada del Robert. Mai li va fer saber. Volia fer-ho bé. Primer ho havia d'explicar al Bernat. Una glopada amarga de fel gola amunt en recordar-ho: per què coi vaig tornar amb el Bernat? El Robert em feia sentir viva, els dies eren intensos, emocionants..., l'amor hauria pogut arribar després, de mica en mica. Potser ja n'hi hauria hagut prou per a una vida junts. Va néixer el Martí de pell blanca i pigada, pèl-roig i ulls verds; molt diferent del Bernat, de pell bruna, ulls foscos i cabells d'atzabeja.

El Bernat no era estúpid. Ben aviat, es van suscitar les seves sospites que el Martí no era fill seu. Deixant de banda que no hi havia cap semblança física entre ells dos, les setmanes d'aquell embaràs no li quadraven per enlloc comptant després del retorn de la Laura. Ella se sentia preparada per explicar-li-ho tot, fins i tot, disposada a patir el seu rebuig. Però, per sorpresa seva, quan li va confessar la seva perfídia, el Bernat mai no va accedir a raons ni a saber-ne detalls; ni tan sols qui era el pare. Va tancar files guardant les aparences. Cada vegada que la Laura volia sincerar-se-li, només rebia una glaçada indiferència. Actitud del bernat difícil d'entendre que la va arribar a fer estar a punt de separar-se'n, no obstant això, amb el sentiment de culpa, va confondre connivència amb generositat en mig d'un aiguabarreig que la feia sentir bruta i indigna. Va ser llavors quan decidí enterrar els seus sentiments per sempre. Es preguntava qui l'enfonsava més en aquell pou, si era el Bernat o la seva pròpia consciència. Finalment, van fer veure el Martí com a primogènit setmesó del Bernat. Va ser fàcil i creïble.

El dia de la foto a la platja, ella i el Robert se'l van passar recordant un passat feliç que encara se'ls gronxava juganer a la memòria. Va ser una bona ocasió per confessar-li al Robert qui era aquell nen. No ho va fer. Una oportunitat tan malaguanyada com ho són les ones, que arriben fins a la sorra per anar-se'n un instant després sense rastre. Va ser per por de perdre una estabilitat que va sobrevalorar. Sense pensar-s'ho gaire li va dir el nen és un veí de casa. D'aquell dia ençà, no es van veure més. Aquella foto clandestina era l'única imatge que li quedava d'ell.

Un parell d'anys més tard va néixer la Neus. No va ser buscada. Quatre ànimes per alimentar amb sous desnodruts. Èpoques difícils. Van fer mans i mànigues per trobar l'equilibri econòmic a mossegades de sobrietat i el joc del temps, còmplice incondicional i necessari. Amb grans esforços es van hipotecar d'una modesta caseta amb jardinet a Horta, els fills van créixer sense mancances i amb els estudis justos per independitzar-se. A cops de rutina, sense al·licients ni luxes, el Bernat es va tornar eixut, avorrit, imbuït per la feina i ella ho acceptà passivament. On era aquella dona que feia un temps es va sentir tan alliberada! Podia sentir els gemecs dins de l'ànima cada vegada que mirava el seu fill, cada cop que es perdia dins d'aquells ulls verds. Il·lusions esvaïdes, danys col·laterals de la lluita pel futur, la por pel fracàs i el què diran. Ara li semblava tan absurd! Tot plegat amanit d'ensopiment eixordador. Abans, a ella ja li estava bé. Vivia just arran del precipici, però no volia desfer-se d'aquella zona de confort. I ara ho odiava. Sovint, es preguntava què tenien realment?, què havien construït? Una existència anodina, plena de bones maneres i buida de contingut; un "ser com cal" de cara a la galeria, tot plegat, una vida carregada de sòrdida indiferència, i allò..., allò tan ben amagat..., aquell fotut secret enquistat a dins!

Aquest matí, ha vist el Robert passejant pel parc. Com se li notava l'edat! Ell li venia de cara. No l'ha reconeguda quan ha passat pel seu costat, potser per les ulleres fosques que duia o perquè ella també havia canviat. No ha resistit l'impuls de seguir-lo un tros avall. L'ha vist acostar-se a un banc on descansava una dona de més o menys la seva edat. També duia ulleres fosques, potser un pèl massa fosques i un pèl massa grans. De lluny, ha observat com ell se li atansava i li deia alguna cosa a cau d'orella tot agafant-la per les mans. Llavors, l'ha besat als llavis i amb molta tendresa l'ha fet aixecar mentre que, en un gest d'urgent necessitat, ha engrapat un bastó per a cecs amb el que ella s'ha ajudat per avançar en mig d'una foscor no desitjada. Tots dos de bracet, fent via a poc a poc fins que el parc els ha engolit en la seva verda esplendor. Una altra vida, una altra circumstància que ella ha suposat trista i grisa com la seva. O, potser, no... *O, tal vegada, aquella dona amb la seva limitació et sap fer feliç. Potser has trobat una raó, un motiu per viure, per estimar de debò; un propòsit que envejo profundament. Si no m'hagués faltat la valentia i t'ho hauria explicat tot...* Però què hagués canviat? Entre ells només hi va haver passió. Pensant-ho bé, que hi havia ara entre ella i el Bernat?, ni tan sols odi. Cap d'ells dos van ser capaços de buidar el pap després d'empassar-se aquell tramús corcat que s'havia podrit fins a devorar-los les il·lusions. Admetia que en Bernat era un bon pare pel Martí, *per això vaig adonar-me que, fins i tot, amb un vel molt fi, n'hi havia prou per cobrir el més fosc dels secrets. I ara, veig que no hi ha flassada prou gruixuda per tapar el rosec d'uns records enterrats i esfereïdors.*

Delicadament, va tornar a desar la foto. Passejant la mirada pel dormitori, s'adonà d'unes tímides llàgrimes al rostre. Es preguntava quanta estona feia que era allà i des de quan no havia plorat. Ni se'n recordava. S'eixugà els ulls amb un mocador rebregat. No s'adonà que el Bernat l'observava, des de rere de la porta ajustada, amb un inquietant i maliciós somriure.

Aquest llibre és un recull dels relats seleccionats en el Concurs de Narracions Curtes Josep Soler i Palet, un certamen que vol esdevenir una mostra de la creativitat literària a la nostra ciutat, una oportunitat per a donar veu a totes aquelles persones amb vocació per escriure i amb voluntat d'expressar-se i explicar històries.

Organitzat per l'Ateneu Terrassenc i per l'Ajuntament de Terrassa, el concurs va néixer l'any 2010 com a homenatge a Josep Soler i Palet, un prohoms terrassenc, amant de la literatura, de l'art i de la cultura en general, i fundador de l'arxiu històric i de la primera biblioteca pública a Terrassa. La seva col·lecció d'art va ser també l'origen del Museu de Terrassa.